

Remissvar – Förslag till ändringar för att öka mobiliteten tidigt i den akademiska karriären (U2024/00229)

Sveriges Arbetsterapeuter har tagit del av *Förslag till ändringar för att öka mobiliteten tidigt i den akademiska karriären (U2024/00229)*.

Sveriges Arbetsterapeuter organiserar den absoluta majoriteten arbetsterapeuter i yrkesverksam ålder i Sverige. Vi tillvaratar och driver arbetsterapeutens yrkesmässiga och fackliga intressen. Med en hög representativitet kan vi som organisation föra arbetsterapiens och arbetsterapeuters talan i Sverige och internationellt.

Sveriges Arbetsterapeuter är i huvudsak positiva till att möjliggöra förenade anställningar för fler yrkeskategorier, samt att förlänga den maximala tidsgränsen för anställning som biträdande lektor till upp till sju år från doktorsexamen, men vill ändå göra följande medskick.

Möjligheter och utmaningar med förenade anställningar

Sveriges Arbetsterapeuter anser att möjligheten att som biträdande lektor eller annan anställning som lärare, ha förenade anställningar kan leda till bättre samverkan mellan akademin och det praktiska yrkesfältet redan tidigt i karriären. Det kan stimulera till innovation och verksamhetsnära forskning inom nya områden samt öka antalet disputerade i verksamheterna. Denna integration kan på lång sikt förbättra utbildningens relevans och kvalitet, och därmed även den regionala och kommunala hälso- och sjukvården.

Förslaget tillåter större flexibilitet och mobilitet för disputerade arbetsterapeuter med en möjlighet att ha en anställning inom såväl akademi som exempelvis region och kommun, och detta redan tidigt i karriären. Det kan bidra till en efterfrågad ökad akademisering av det kliniska arbetet samt även en välförankrad och kliniskt/verksamhetsnära forskning. Det övergripande syftet bör vara att forskningsanknyta verksamheten med ett flöde mellan båda verksamheterna. Om detta möjliggörs samtidigt för flera professioner så medför det även utökad möjlighet till multiprofessionell forskning i utbytet mellan två arbetsgivare. Vi vill här särskilt lyfta fram det omfattande behov av personal med högre akademisk kompetens som finns inom den kommunala hälso- och sjukvården, vilket vi inte tycker framgår i tillräcklig utsträckning i promemorians skrivningar.

För arbetsterapeuter innebär förslaget öppnade dörrar för att bidra till och omsätta forskning i högre grad än tidigare, då praktiska kunskaper och

erfarenheter kan integreras med akademiska roller. Detta ger även möjlighet till en ökad kvalitet i utbildningen genom att studenterna undervisas av lärare med aktuell och relevant praktisk erfarenhet.

Förslaget, där man slopar den avgränsning för förenade anställningar till enbart hälso- och sjukvården som nu finns, välkomnas av oss i Sveriges Arbetsterapeuter och bör träda i kraft omgående. Det bereder möjlighet för arbetsterapeuter verksamma inom områden såsom skola, annan kommunal verksamhet, arbetsförmedling mm att inneha förenade anställningar. På sikt kan det återverka mycket positivt på forskningsförankringen av dessa verksamheter att ha personal med knytning till högskolan anställd.

Samtidigt medför förslaget såväl finansiella, som administrativa och organisatoriska utmaningar. Det finns en risk att arbetsterapeuter som är anställda i både en klinisk och en akademisk roll kan uppleva en arbetsmängd som överstiger 100 procent av en heltidsanställning. En strategisk och noggrann planering samt en tydlig kommunikation mellan de två arbetsgivarna är därför essentiell med bland annat fokus på förväntningar. Det är av stor vikt att arbetsuppgifter och innehåll i tjänsten diskuteras av båda parter så att kompetensen används på bästa sätt och att tjänsten utformas på ett attraktivt sätt för innehavaren och parterna. Diskussionen och ett formulerat avtal bör även innehålla överenskommelser av mer administrativ art gällande vilken arbetsgivare som har arbetsmiljöansvar, ansvar för sjukskrivningar, hur tillgång till administrativa system ser ut, möjlighet att söka samt förvalta forskningsmedel. I dessa överenskommelser är det samtidigt viktigt att innehavaren av den förenade tjänsten upplever de båda arbetsgivarna som likvärdiga och att det finns en tydlig tillhörighet till båda. Slutligen anser vi att dessa förutsättningar, tex att den totala tjänsten inte överskrider 100%, bör vara lika för alla professioner.

Förlängningen av tidsgränsen för biträdande lektor till sju år ger mer tid för meritering särskilt för personer som kombinerar tjänsten med andra uppdrag. Det är även en fördel för med målet att föryngra arbetsterapeuter med en akademisk karriär då det ger större möjlighet att balansera forskningskarriären med andra livsomständigheter, såsom föräldraskap. Ett förslag i promemorian är att respektive lärosäte själva beslutar om de vill ha gränser 5 eller 7 år. Då biträdande lektorat är en meriteringstjänst och lärosätets eller professionens eller verksamhetens behov av meritering kan skilja från fall till fall skulle även en tänkbar lösning vara att tidsgränsen avgörs för varje specifik tjänst utifrån förutsättningar och behov.

Sammanfattningsvis

Sveriges Arbetsterapeuter anser att förslaget om förenade tjänster och flexibla tidsgränser för biträdande lektorat är mycket positivt och har potential att både bredda och fördjupa arbetsterapifältet inom verksamhetsanknuten forskning och

högre utbildning. På sikt kommer detta förbättra såväl utbildningens som hälso- och sjukvårdens relevans och kvalitet. Det är dock av stor vikt att noggrant överväga hur dessa tjänster utformas och förändringar implementeras för att säkerställa att de inte resulterar i ökad stress eller ohållbar arbetsbelastning för individer som ingår i dessa förenade anställningar, vilket bör gälla alla professioner.

Ida Kämlin
Förbundsordförande